

25 квітня відзначила свій ювілей видатна вчена в галузі екологічного права, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, член-кореспондент Міжнародної академії астронавтики, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений юрист України **Наталія Рафаелівна Малишева**, яка народилася у м. Києві. У 1974 р. закінчила Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка). Відтоді працює в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України на посадах стажиста-дослідника, молодшого наукового співробітника (з 1975 р.), старшого наукового співробітника (з 1984 р.), провідного наукового співробітника (з 1995 р.). З 1998 р. – заступник директора Міжнародного центру космічного права цього інституту та професор екологічного права Київського університету права НАН України. Наразі – завідувач відділу космічного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

У 1981 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Охорона навколишнього середовища від шумового впливу (правові та організаційні питання)» (спеціальність 12.00.02), у 1996 р. – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Гармонізація екологічного законодавства в Європі» (спеціальність 12.00.06). Науковий ступінь доктора юридичних наук присудже-

но у 1996 р. Вчене звання професора присвоєно у 2001 р. У 2000 р. обрана членом-кореспондентом, а у 2008 р. – дійсним членом (академіком) Академії правових наук України (нині – Національна академія правових наук України). Член-кореспондент Міжнародної академії астронавтики.

Напрями наукової діяльності – національне та міжнародне екологічне право, національне та міжнародне космічне право, європейське право. Опублікувала понад 350 наукових праць, серед яких: «Охрана окружающей среды от шумового воздействия (правовые и организационные вопросы)» (1981), «Гармонизация экологического законодательства в Европе» (1996), «Законодавство: проблеми ефективності» (у співавт., 1995), «Економіко-правові питання екології» (у співавт., 1996), «Собственность граждан» (у співавт., 1997), «Біорізноманіття Карпатського біосферного заповідника» (у співавт., 1997), «Екологічний контроль: питання теорії та практики» (у співавт., 1999), «Судовий захист екологічних прав громадян: Довідник» (у співавт., 2001), «Земельне право» (2001), «Екологічне право України» (2001), «Правові засади впровадження в Україні Конвенції про біорізноманіття» (2003), «Заповідна справа в Україні» (2003), «Екологічне право України: Академічний курс» (2005, 2008), «Зміцнення фінансової стійкості природоохоронних територій України» (у співавт., 2012), «Космические путешествия» (у співавт., 2012), «Еколого-правове регулювання та забезпечення сталого розвитку в Україні» (2015), «Правова охорона

космічного простору від техногенного засмічення» (2016).

Під науковим керівництвом Н. Р. Малишевої успішно захищено 15 кандидатських дисертацій. Член двох спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій: при Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України та при Інституті законодавства Верховної Ради України.

Брала участь у розробленні проєктів законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України», «Про відходи», «Про мисливське господарство та полювання», «Про питну воду», «Про питне водопостачання», «Про екологічний аудит», Водного кодексу України та ін.

Є членом національних та міжнародних спілок та громадських організацій екологічного спрямування, зокрема: Національного комітету МАБ ЮНЕСКО «Людина і біосфера», Світового конгресу викладачів аграрного та екологічного права, Міжнародної спілки юристів-екологів, Міжнародного інституту космічного права, Міжнародної астронавтичної федерації, Української асоціації міжнародного права, Науково-методичної ради Міністерства охорони навколишнього природного середовища України. Голова секції правових основ природокористування, член президії Всеукраїнського товариства охорони природи. Член редколегії Екологічної енциклопедії, а також редколегій журналів:

«Повітряне і космічне право. Юридичний вісник», «Міжнародне право і національне законодавство», «Судова апеляція», «Вісник Національного аграрного університету».

Неодноразово працювала як запрошений професор в університетах Західної Європи, зокрема в Університеті м. Пуатьє, Франція (в 1992, 1996, 1997, 1998); Католицькому університеті Лувен-ла-Нев, Бельгія (1993), Університеті Жан-Мулен, Ліон-IV, Франція (1994). Працювала в складі міжнародної робочої групи в дослідницькому центрі Академії міжнародного права в Гаазі, Нідерланди (1994). Брала участь у міжнародній робочій групі фахівців аграрного права країн Центральної та Східної Європи в міжнародному проєкті «Лібералізація сільського господарства в країнах Центральної та Східної Європи» (1992–1997). У 1991–1992 рр. представляла Україну в Комітеті ООН з питань цивільної відповідальності за ядерну шкоду (МАГАТЕ, Відень, Австрія). Член делегації України в Комітеті ООН з питань космічного простору та його Юридичному підкомітеті (з 2000 р. – до цього часу).

Заслужений юрист України (1992). Лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (2005). Нагороджена Почесною грамотою Верховної Ради України (2009), премією АН України імені Д. З. Мануїльського (1991), першою премією Спілки юристів України у номінації «Краща монографічна робота з правових дисциплін» (2002). Почесний професор права Університе-

ту Пуатьє (Франція), отримала першу премію Міжнародної академії астронавтики за кращу наукову роботу в галузі космічної діяльності (2011).

Свій ювілей Наталія Рафаелівна зустрічає у повноті творчих сил із новими планами на майбутнє. Президія

Національної академії правових наук України та редколегія «Вісника Національної академії правових наук України» щиро вітають вельмишановну **Наталію Рафаелівну Малишеву** з ювілеєм і бажають їй подальших творчих успіхів, здоров'я та благополуччя.